

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Viite Lausuntopyyntöne 19.5.2016, Dnro VM/818/03.01.00/2016, VM013:00/2016

Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorin vastaus Valtiokonttorin lain muuttamista koskevan luonnosesityksen lausuntopyyntöön

Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori lausuu Valtiokonttoria koskevan lain muuttamista koskevasta hallituksen esityksen luonnoksesta seuraavaa:

- Lakiesitys kokonaisuudessaan valtiokonttorille säädettyihin tehtäviin liittyvien avustavien tehtävien siirtämisestä yksityiselle toimijalle on kannatettava asia.
- Toimivallan käytön kannalta tulee kuitenkin varmistaa, että kysymys on todella rutiiniluonteisista avustavista tehtävistä, kuten vastaanottamisen lajitteluun liittyvät tehtävät ja asiakirjojen tallennustehtäviä, joissa ei käytetä merkittävää julkista valtaa tai sen käyttö on vähäistä.
- Valtiokonttoria koskevan lain muutosesitystä tukee se, että luonnoksen mukaan edellä mainittujen tukitoimintojen ulkoistaminen koskisi ns. yhden asian rekistereiden asioita, eli hallintodiaariin rinnastettavien rekistereiden asioita, joissa asian käsittely on varsin rutiiniluontoista hakemusten lomakepohjien jne. tietojen ohjatessa asian käsittelyprosessia. Sen sijaan hallintodiaarin asioiden vireillepanoon voi sisältyä enemmän toimivallan käyttöä.
- Edelleen hallituksen esitys viittaa kansalaisten ja asiakkaiden kirjeiden käsittelyyn, jolloin hallinnon välinen ja hallinnon sisäinen turvaluokiteltu tietoaineisto olisi rajattu tämän käsittelyn ulkopuolelle. Jos ja kun arkaluonteisista asioista on olemassa jotain velvoittavia säännöksiä ja jos niiden tietojen vuotaminen vahingossa on suunnitellussa käsittelyssä mahdollista, niin tällaisten asioiden käsittely täytynee erityisesti nostaa lakiesityksen perusteluissa omaksi kohdakseen. Esityksen luonnoksesta ei ilmene, että se koskisi kaikkia valtiokonttorin asiakirjojen käsittelyä.
- Asioiden vireille tulon todellinen järjestys ja saapumispäivän toteaminen tulee turvata kaikissa olosuhteissa. Saapumispäivän toteamiseen liittyy myös toimivallan käyttöä siitä, missä järjestyksessä asiat kirjataan vireille ja mahdollisesti käsitellään. Varsinkin niissä tapauksissa, joissa vuosittainen määräraha korvausten maksuun on rajalli-

nen, muodostaa asian vireille kirjaaminen ja saapumispäivän toteaminen huomattavaksi toimivallan käytöksi, ainakin niiden hakemusten kohdalla, joiden käsittelijä joutuu toteamaan ja hylkäämään hakemuksen määrärahan loppuessa. Saapumispäivän toteamiseen ja sen perusteella asian vireille saattamiseen, joskus voi liittyä suurempaa toimivallan käyttöä, kuin mainitussa hallituksen esityksessä on tuotu esiin.

- Edelleen luonnoksessa todetaan, ettei kansalaisen tarvitse tietää, että posti välitetään yksityiselle palveluntuottajalle käsiteltäväksi. Tästä on erityisesti ilmoitettava kansalaiselle silloin, kun on ilmeistä, että kansalainen lähettää siinä omaa etuuttaan ja oikeuksiaan koskevaa alkuperäisaineistoa viranomaiselle uskossa, että saa alkuperäisasiakirjan palautettuna takaisin. Luonnoksesta ei ilmene, miten alkuperäisasiakirjojen säilytys on tarkoitus turvata ja miten kansalaisten alkuperäisasiakirjojen palautuspyyntöihin on tarkoitus vastata.

Helsingissä 16. päivänä kesäkuuta 2016

Toimitusjohtajan sijainen,
kehitysjohtaja

Sari-Anne Hannula

Asiakirjahallinnon
erityisasiantuntija

Pirkko Taskinen